

ข้อสอบการอ่าน PISA: การเข้าใจความหมายของข้อความ (ภาษาไทย)

ข้อความ:

"ในยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันอย่างมาก การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อย่างชาญฉลาดและมีความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ใช้งานควรตระหนักถึงข้อมูลที่บริโภคและข้อมูลที่เผยแพร่ รวมถึงการเคารพสิทธิส่วนบุคคลและความแตกต่างทางความคิดเห็น เพื่อสร้างสรรค์สังคมออนไลน์ที่สร้างสรรค์และปลอดภัย"

คำถาม:

- ข้อความข้างต้นกล่าวถึงบทบาทสำคัญของสิ่งใดในชีวิตประจำวัน?
 - การศึกษา
 - เทคโนโลยี
 - การเดินทาง
 - เศรษฐกิจ
 - เหตุใดผู้ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์จึงควรตระหนักถึงข้อมูลที่บริโภคและข้อมูลที่เผยแพร่?
 - เพื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ
 - เพื่อความสนุกสนานในการใช้งาน
 - เพื่อสร้างสรรค์สังคมออนไลน์ที่สร้างสรรค์และปลอดภัย
 - เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ติดตาม
 - จากข้อความ คำว่า "บริโภค" ในบริบทนี้มีความหมายใกล้เคียงกับคำใดมากที่สุด?
 - สร้าง
 - รับ
 - เก็บ
 - แลกเปลี่ยน
 - ผู้เขียนต้องการเน้นย้ำประเด็นใดมากที่สุดข้อความนี้?
 - ประโยชน์ของสื่อสังคมออนไลน์
 - ข้อเสียของสื่อสังคมออนไลน์
 - การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีสติและรับผิดชอบ
 - การพัฒนาเทคโนโลยีในอนาคต
-

เจตนาและเหตุผล:

1. **เจตนา:** ข. เทคโนโลยี **เหตุผล:** ประโยชน์แรกของข้อความระบุชัดเจนว่า "ในยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันอย่างมาก" ซึ่งบ่งชี้ถึงบทบาทสำคัญของเทคโนโลยี
2. **เจตนา:** ค. เพื่อสร้างสรรค์สังคมออนไลน์ที่สร้างสรรค์และปลอดภัย **เหตุผล:** ข้อความระบุว่า "...ผู้ใช้งานควรตระหนักถึงข้อมูลที่บริโภคและข้อมูลที่เผยแพร่ รวมถึงการเคารพสิทธิส่วนบุคคลและความแตกต่างทางความคิดเห็น เพื่อสร้างสรรค์สังคมออนไลน์ที่สร้างสรรค์และปลอดภัย" ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของการตระหนักถึงข้อมูล
3. **เจตนา:** ข. รับ **เหตุผล:** ในบริบทนี้ "บริโภคข้อมูล" หมายถึง การรับข้อมูลหรือนำข้อมูลมาใช้ ซึ่งคล้ายคลึงกับการ "รับ" ข้อมูล ไม่ใช่การสร้าง การเก็บ หรือการแลกเปลี่ยน
4. **เจตนา:** ค. การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีสติและรับผิดชอบ **เหตุผล:** แม้ข้อความจะกล่าวถึงบทบาทของเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ แต่ใจความสำคัญที่ผู้เขียนเน้นย้ำตลอดข้อความคือ "การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อย่างชาญฉลาดและมีความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นสิ่งสำคัญ" และ "เพื่อสร้างสรรค์สังคมออนไลน์ที่สร้างสรรค์และปลอดภัย" ซึ่งสะท้อนถึงการเน้นการใช้งานอย่างมีสติและรับผิดชอบ

การวิเคราะห์ข้อสอบ (ตามกรอบ PISA):

ข้อสอบชุดนี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อประเมินความสามารถในการอ่านในด้านต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบการประเมิน PISA ดังนี้:

- 1. การเข้าถึงและเรียกคืนข้อมูล (Access and Retrieve):
 - **คำถามที่ 1:** วัดความสามารถของผู้เรียนในการระบุและดึงข้อมูลที่ปรากฏชัดเจนในข้อความ (บทบาทสำคัญของเทคโนโลยี) ซึ่งเป็นการค้นหาข้อมูลที่ตรงไปตรงมา
- 2. การบูรณาการและตีความ (Integrate and Interpret):
 - **คำถามที่ 2:** วัดความสามารถของผู้เรียนในการเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดต่างๆ ในข้อความ (เหตุผลที่ต้องตระหนักถึงข้อมูล) ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงการตระหนักถึงข้อมูลเข้ากับเป้าหมายที่ต้องการคือการสร้างสังคมออนไลน์ที่ดีขึ้น
 - **คำถามที่ 3:** วัดความสามารถของผู้เรียนในการตีความความหมายของคำศัพท์ในบริบทที่กำหนด (คำว่า "บริโภค") ผู้เรียนต้องเข้าใจความหมายแฝงหรือความหมายเฉพาะของคำนั้นๆ ในข้อความ ไม่ใช่ความหมายตามพจนานุกรมทั่วไปเพียงอย่างเดียว
- 3. การสะท้อนและการประเมิน (Reflect and Evaluate):
 - **คำถามที่ 4:** วัดความสามารถของผู้เรียนในการระบุแนวคิดหลักหรือวัตถุประสงค์ของผู้เขียน (ประเด็นที่ผู้เขียนต้องการเน้นย้ำ) ผู้เรียนต้องสามารถวิเคราะห์ข้อความทั้งหมดเพื่อสรุปใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร ซึ่งต้องใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ระดับความยาก:

ข้อสอบนี้จัดอยู่ในระดับความยากปานกลางถึงสูง (Level 2-4 ตามกรอบ PISA) เนื่องจากมีทั้งคำถามที่ต้องการการเข้าถึงข้อมูลโดยตรง และคำถามที่ต้องใช้ทักษะการตีความ การบูรณาการข้อมูล และการสะท้อนแนวคิดหลัก ซึ่งจะช่วยคัดกรองผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม:

- **ความสมจริงของข้อความ:** ข้อความเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์เป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียนในปัจจุบัน ทำให้พวกเขาสามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ส่วนตัวได้ง่ายขึ้น
- **คำศัพท์:** ใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมกับระดับอายุและบริบทการใช้งานในชีวิตประจำวัน
- **ความหลากหลายของคำถาม:** คำถามครอบคลุมทักษะการอ่านหลายด้าน เพื่อให้การประเมินมีความครอบคลุมและแม่นยำ